

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 102. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, május 3.

Községi közigazgatási tanfolyam.

Nagybecskerek, május 2.

Annál a nagy fontosságnál fogva, melyet e nálunk teljesen bevált intézménynek a legszélesebb körökben tulajdonítanak, kötelességünknek tartjuk az olyan véleménynek is helyt adni, mely nem mindenben felel meg a mi nézetünknek.

Nagy örömmel s igaz érdeklődéssel olvastam a Torontál f. é. április hó 17-iki számában megjelent vezércikket, mely a belügyi kormány azon tervezetét, hogy a községi és körjegyzők kvalifikációjának emelésére közs. közigazgatási tanfolyamokat fog létesíteni, elismerő hangon tárgyalja.

A belügyi kormánynek eme korszakot alkotó reformjára valóban égető szükség van; erről mindazok, a kik a közigazgatás bármely ágazatában dolgoznak, avagy azt, s különösen a községi adminisztrációt figyelemmel kísérik, mélyen meg vannak győződve.

Az a jegyzői szakvizsga, melyről a bevezetőleg hivatkozott vezércikk azt állítja, mintha valami nagyon szigorú volna, ma már csakugyan elavult s akár milyennek másnak, csak szigorúnak nem lehet nevezni.

Maguk a közs. jegyzők országos egylettük kebelében több ízben hangoztatták a jegyzői kvalifikáció emelésének szükségét; két év előtt pedig a törvényhatósági főszámvevők országos értekezlete foglalt állást ez ügyben, kimondván, hogy a mennyiben a községi jegyzők az állami adminisztráció keretébe akként lesznek beillesztve, hogy az adó- és számviteli ügyeket továbbra is ők fogják ellátni: a jegyzői szakvizsga szigorítása mellett mulhatatlanul meg kell követelni, hogy az állami számvitelni vizsgát is letegyék.

A jegyzői szakvizsga szigorítását azért kívánta az értekezlet, mert közvetlen tapasztalatok alapján tudatában volt annak, hogy a teljesen elavult s a mai szigorlati rendszer mellett a mai viszonyoknak megfelelő jegyzők minősítésére nem alkalmas.

A kinek volt alkalma a jegyzői szakvizsgákon cenzoroskodni, az tudni fogja, hogy a jelöltek legkevésbé az adó- és különösen a számviteli ügyekben bírnak jártassággal; tehát a két főtantárgyból, mely a pénz- és vagyonkezelésnek alapja, tudnak legkevésbé; a szigorlati szabályok azonban úgy vannak megállapítva, hogy a jelölt bizonyos tantárgyakból a szigorlat megismétlésére nem kötelezhető, hanem vagy keresztül megy, vagy megismétli az egész szigorlatot.

Már most ha a jelölt az adó- és számviteli ügyekből egy kukkot sem tud, de a tanfelügyelő, főügyész, árv. elnök, anyakönyvi felügyelő s a törvényhatóság, valamint a jegyzői egylet által kiküldött szigorlóbizottsági tagok kérdéseire kielégítő feleletet ad, a jegyzői vizsgát szótöbbséggel leteszi annak dacára, hogy az adó- és számviteli dolgokból mit sem tudott. Hogy aztán az ily módon kvalifikált közs. jegyző az adó-, de különösen a község háztartási ügyeit, hogy fogja ellátni — azt könnyű elképzelni.

Hát még az a sok protekció, a mi az ily vizsgákat megelőzőleg mozgósítva lesz! Még csak rá gondolni sem jó.

Az állami számvitelni vizsgát pedig azért tartotta az értekezlet megkövetelőnek, mert a község háztartását, a község tulajdonába tartozó különféle alapok kezelését, a közs. vagyon nyilvántartását azoknak az alapelveknek megfelelően tartotta szükségesnek eszközölni, a melyek az állami számvitelni rendszerében vannak lefektetve.

Azért tehát mindenkinek, a ki csak szívén viseli a községi adminisztráció javításának fontos kérdését, üdvözölnie kell a belügyi kormánynek eléggé nem dicsőítő tervezetét, a melylyel egyidejűleg elismeri azt is, hogy az állami közigazgatás reformját alulról a községeknél kell kezdeni.

Csak az a kérdés természetesen, vajjon a felállítandó községi közigazgatási tanfolyamoknak milyen lesz a tanterve, a tananyaga?

A „Torontál“ vezércikke megemlékezik a Nagybecskereken, a vármegye törvényhatósága által felállított s több mind 10 év óta működő jegyzői szaktanfolyamról, azt állítván, hogy bár akadémiaja a közs. közigazgatási ismereteknek, még sem bizonyult célszerűnek.

A kritika kissé szigorú; vagy talán nem is szigorú, de mondjuk, hogy egyoldalú; mert ha ezt az egy évtizedet kiállított intézetet minden tekintetben célszerűnek nem is tartjuk, lehetetlen attól az elismerésnek bizonyos fokát megtagadnunk, ha igazságosak akarunk lenni; ha csak azt vesszük figyelembe, hogy ez az intézet egy hízagpótló, minden tekintetben uttörő, a kezdet nehézségeit még mindig le nem győzött ifju alkotás, lehetetlen az előtt elismerésünk zászlóját meg nem hajtánunk már csak ezért is, mert hiszen az a legilletékesebb faktoroknak nemcsak hogy elismerését vivta ki, de éppen nekik mintá gyanánt is szolgálhat.

És kell is, hogy szolgáljon.

A lezajlott egy évtizednek tapasztalataiból sokat gyűjthettek az intézet vezetői, támogatói; tehát úgy a törvényhatóság, valamint a belügyi kormány, a mely tapasztalatok most, az országosan szervezendő községi közigazgatási tanfolyamok felállításánál zsinórmértékül szolgálhatnak.

A 10 évi tapasztalat megmutatta, hogy a tananyagból mit kell kihagyni, mit kell kiegészíteni, és mit kell még ahhoz fölvenni? mely tudományoknak tanítására kell a fősulyt fektetni?

E sorok írója a nagybecskereki jegyzői szaktanfolyam kirendelésébe, irányításába, vezetésébe be nem folytam ugyan, de mint a vármegyei adminisztráció nagy kerekének egyik küllője, az intézet működését mindig nagy figyelemmel kísértem s az így nyert impressziókat akarom fölhasználni, midőn a nagy kérdéshez én is hozzá szólok.

És ezek az impressziók engem arról győznek meg, hogy a felállítandó közs. közigazgatási tanfolyamoknak az elkerülhetlenül szükséges elméleti dolgok tanítása mellett a fősulyt a gyakorlati kiképzésre kell fektetniük, mert hiába, a gyakorlat teszi a mestert.

A tantervet tehát úgy kell összeállítani, hogy az elméleti oktatás a gyakorlati kiképzéssel egyidejűleg történjék, azal folytonosan karöltve járjon a népnevelésben korszakot alkotó Pestalozzi-féle

szemléleti oktatásnak is abban nyilvánuló óriási előnye a többi módszer felett, hogy a gyermek szemlélet útján közvetlenül meríti impresszióit, melyek aztán maradandó nyomokat hagynak hátra; nem elég azt a bizonyos tárgyat töviről hegyire a legköltményesebben lírni, hogy ilyen meg amolyan; erről meg arról lehet ráismerni, hanem lehetőleg be is kell azt mutatni, akkor aztán maradandó képzetet fog alkotni.

Szóval, ha jó közs. közigazgatási szakértőket akarunk nevelni, a fősulyt a gyakorlati kiképzésre kell fordítanunk — természetesen a szükséges elméleti oktatás mellett.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a felállítandó közs. közigazgatási tanfolyamokon olyan szaktanavok lesznek alkalmazva, a kik nemcsak kitünően tudnak praelegálni, magyarázni, hanem gyakorlatilag is teljesen otthonosak szaktárgyaikban s mindazt, a mit előadnak, a miről magyaráznak, rögtön megis tudják mutatni, hogy a közs. közigazgatás keretében miként kell azt alkalmazni? Ami közs. jegyzői szaktanfolyamunknak is az a hibája, hogy a gyakorlati kiképzésre nem fordíthat elég gondot; oka ennek részint a szorgalmi idő rövidsége, részint a kellő anyagi támogatás hiánya; ez, különösen az első években megis látszott a növendékek vizsgáin. Az egyik növendék például a jegyzői vizsgán — határozottan emlékszem rá — valóságos értekezést tartott a delegációk szervezetéről, működéséről, de arra az egyszerű praktikus kérdésre, hogy miként kell kivetni a közs. pótdadót? felelni nem tudott:

Az sem vált a tanfolyam előnyére, hogy a növendék, a ki e tanfolyamot elvégezte, jegyzői szigorlatra lett bocsátva annélkül, hogy egy esztendei időt gyakorlaton töltött volna valamely közigazgatási hatóságnál, úgy a miként ezt a jegyzői szigorlati utasítás elég világosan előírja.

Korántsem akarom ezzel a nagybecskereki közs. jegyzői szaktanfolyam uttörő érdemeit kicsinyíteni; sőt tudom, hogy az utóbbi időkben a lehetőséghez képest a gyakorlati kiképzésre is figyelemmel vannak; de jónak láttam ezeket a régebben történt dolgokat föleleveníteni és példaként ideállítani, mert nagyon tanulságosak s a mellett bizonyítanak, hogy a szó legszorosabb értelmében vett gyakorlati kiképzés nélkül a felállítandó közs. közigazgatási tanfolyamok semmi eredményt sem fognak elérni; de bizonyítanak a mellett is, hogy senkit, a ki valamely községi jegyzői irodában legalább egy évet gyakorlaton nem töltött, a tanfolyamra fölvenni nem lehet.

Ezeket láttam jónak elmondani a felállítandó közs. közigazg. tanfolyamok szervezésének kérdéséhez, mint a gyakorlati életben szerzett közvetlen tapasztalatokat, melyekhez csak még egyet óhajtok fűzni; t. i. ama kérdésnek tárgyalását: minő előképzettség mellett legyen valaki a tanfolyamra fölvehető?

Erre nagyon röviden lehet felelni: csakis érettségi bizonyítvánnyal, mely aztán lehet főgimnáziumi, főreáliskolai vagy felsőkereskedelmi iskolai; ezt mulhatatlanul meg kell követelni, mert ezeket a tanfolyamokat akadémiai rangra kell emelni s

akként kellene szervezni, hogy ezek keretében az 1883. évi 1. t. c. 3. §-a értelmében valahára létesítendő közigazgatási tanfolyamok beilleszthetők legyenek, és ennek megtörténtével, mint állami közigazgatási akadémiák az összes közigazgatási tudományok befogadására és tanítására szolgáljanak.

A belügyi kormány a legkiválóbb szakemberek véleményét mindenesetre meg fogja hallgatni, s a tananyagot, a tervet akként fogja megállapítani, hogy a kívánt eredményt az egész vonalon biztosítva láthassuk.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5^{1/2} óráig; ugyanazon napokon 6-tól 9-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7^{1/2} óráig nyitva marad.

Május 3. Sakkestély.

Május 6. A jótékony nőegylet közgyűlése.

Május 6. Tűzoltók diszkozyulése.

Május 11-12. Jegyzői szigorlatok.

Május 13. Községi jegyzők közgyűlése.

Május 14. Tavasz közgyűlés.

Május 15. Közig. bizottsági ülés.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán ma este hivatalos ügyekben Budapestre utazik. — Botka Béla megyei főjegyző visszatért külföldi utjáról.

— Csekonicus Endre gróf a pápánál. Mint Rómából jelentik, a pápa több osztrák és magyar főúrral egyetemben magánkihallgatáson fogadta Csekonicus Endre gróf, v. b. t. tanácsost.

— A honvédség köréből. Hofbauer István honvédtábornok, szegedi dandárparancsnok a nagybecskereki honvédszázalaj megszemelelése végett városunkba érkezett.

— A 29. gyalogezred köréből. Zlinszky József, a 29. gyalogezred századosa raktár-tisztnek Temesvárról Nagybecskerekre helyeztetett át.

— Torontáli képviselők a Házban. A képviselőház tegnap választotta meg alelnökeit és egyes bizottságait, melyek bennünket annál inkább érdekelnek, minthogy torontáli képviselők tekintélyes számmal fordulnak elő. Ugy az alelnök, mint a ház nagy torontáli emberek, amennyiben az előbbi állásra Tallián Bélát, az utóbbira pedig Csávossy Bélát választották meg egyhangulag. Az egyes bizottságokba a következő képviselők jutottak: az igazságügyi bizottságba Joanovits István, a közigazgatási bizottságba Belitska Béni, (a bizottság jegyzője), a pénzügyi bizottságba Babits József, Daniel Ernő b. és Papp Géza, a vízügyi bizottságba Karácsonyi Jenő gróf, Nákó Kálmán gróf, Rohonczy Gedeon és Teleszky Kristóf, a zárszámadás vizsgáló bizottságba Demkó Pál és Rónay János, az összeférhetlenségi törvény reviziójára kiküldött bizottságba Papp Géza választatott meg.

A „TORONTÁL” tárcája.

Munkácsy Mihály.

A megilletődés, a fájdalom első percében nehezünkre esik a magyar nemzet nagy halottjáról, Munkácsy Mihályról, mint művészről, méltató ítéletet mondani. Midőn szívünk bánattal van tele a nagy és pótolhatatlan veszteség fölött, miként kereshetnők a tárgyilagos bírálat-hoz szükséges lelki nyugalommal, hogy a nagy emberben mi volt az erő, mi a gyöngesség, mi a dicső, mi a hiány? Minthogy azonban a tegnap érkezett szomorú hírre régóta el voltunk készültve; és minthogy a világhírű nagy művészről a vélemények úgy is megvannak állapotva, megkísérhetjük érzésünket elhallgattatni és a jobbléte költözött jelesünket bámulatos nagy tehetsége és harminc éven át az egész világ által csodált fényes képességei tekintetében, a rendelkezésünkre álló rövid időhöz képest, méltatni.

Mint csodagyermek lépett ki a nyilvánosságba. Feltűnésének percében megvoltak feje körött a korai zseninek ragyogó sugarai. A Békés-Csabáról világra indult gyermekről hangosan híresztelték, mennyire irtóztott az iskola szigorától és miként ragadta ámulatra családja és barátai körét a szerény virágokkal, melyeket mint asztalos-inas, a mestere által készített tulipános ládára festett. Első tanítója, Szamosi, a gyulai rajztanár nagy jövőt jósolt a kitűnő tehetségű fiúnak, ki csodálatos szépen másolta az elébe tett rajz-mintákat, a fővárosban élő műbarátok pedig lelkesedéssel karolták föl a láng-

— Torontáliak a főrendiházban. A főrendiház tegnapi ülésén a következő főrendek választották meg a különböző bizottságok tagjaivá: a közigazgatási és közlekedési bizottság tagjai lettek: Csekonicus Endre gróf és Karácsonyi Aladár gróf; a pénzügyi bizottság tagja lett: Nikolics Fedor báró; a naplóbíró bizottság tagjai: Baich Iván báró és Karácsonyi Aladár gróf.

— A temesvári szerb esperesi állás. A temesvári g. k. szerb egyházmegye tegnap tartott ülésében a temesvár-belvárosi esperesplébános választását május 27-ére tűzte ki. Az esperes-ségre hatan pályáznak, kik közül a „D. K.” értesülése szerint a megválasztásra legjobb ki-látása Novákovics János nagykikindai plébánosnak van.

— Hymen. Dr. Jóczi Milorád karánsebesi kir. alügyész a napokban váltott jegyet Bibics Danica kisasszonnyal, Bibics Pál melencei nagybirtokos bájos leányával.

— Bucsusok. Az egyház a kereszt-föltalásának emléknapját ülte meg a mai nappal, mely alkalommal a kálvária kápolnában mise volt. Az ajátos hívek nagy tömegben kívül a közeli falvak népe jött bucsumenetben Nagybecskerekre és részt vett a kápolnában mondott isteni tiszteleten.

— A közigazgatás és az új bünvádi perrend-tartás. Az új bünvádi perrendtartás életbeléptetése folytán Torontál vármegye már régebben fölirt a belügyi kormányhoz, hogy a szolgabírói és irnoki állások szaporítására a vármegye dotá-cióját emelje föl. A belügyminiszter értesíti most a vármegyét, hogy a kérelmet ez idő szerint nem teljesítheti.

— A népszámlálás előkészítése. A Központi Statisztikai Hivatal megkezdte a folyó év végén megrendendő általános népszámlálás előkészületeit. Az előkészítés tervezete már ki van dolgozva s a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyását is megnyerte, ennek következtében a Statisztikai Hivatal hozzáfogott a népszámlálási felvétel részletes programjának megállapításához. E program alapelve az, hogy a mostani népszámlálás sokkal részletesebb legyen az eddigiekénél s nevezetesen a foglalkozási statisztikát is alaposabban állapítsa meg.

— Torontáli szőnyegek Párisban. Igen érdekes látványosságra figyelmeztetjük közönségünket. A párisi „Magyar Pavillon” egyik legszebb része a Torontáli Szőnyeggyár kiállítása lesz, a mely megmutatja a nagy világnak, mennyire haladt már a magyar ipar s mily gyönyörű műipara van Nagybecskereknek, az egyszerű vidéki városkának. Alkalmunk volt ezen szőnyegetek és gobelineket a gyárban megtekinteni és így a föltétlen dicséret hangján emlékezhetünk meg Hermann Gusztávnak, a gyár technikai igazgatójának nagy tudásáról, a ki bámulatosan értette meg, miként lehet ezen munkákban az eredeti klasszikus magyar motívumokat a divatos köntössel összeegyeztetni. — A gyár városi raktára vezetőjének, a Grünbaum Vilmos cégnek sikerült a vezetőséget arra bírni, hogy a szőnyegek, mielőtt Párisba elküldetnének, Hunyady-utca 6. sz. kiállítási termében állít-

lélekkel megáldott fia érdekét: anyagi támogatásban részesítették és lehetővé tették, hogy tanulmányait folytassa.

Első tanuló-állomásán, Bécsben, nem maradt meg sokáig Munkácsy. Ereit művészi ité-lettel csakhamar megértette, hogy a bécsi nazarénus iskola utolsó követői és a magasabbra törekvő klasszicista Rahl tanítványai elmaradtak a világtól, midőn a történeti és vallási tárgya-kat és a régi technikai kivitel kínálgatták azon közizlésnek, mely minden rokonszenvével az angolok kedélyes életképei és a Courbet föl-lépte után győzelmi reményekkel előrehaladó francia realiztika felé fordult. Léptei tehát Bécsből először Münchenbe iránytak, hol akkor már a kedvesen, melegen bizelgő kolorizmus közkedveltetésben részesült. Itt először ismerkedett meg az erőteljes természetű helyi szín sokszerű bájával. De az a gyönyörködöttö kellem, mely a ragyogó, élénk színből szól hoz-zánk, nem elégitette és nem elégítette ki az ifjú művészt, a ki már első kísérleteiben is a népelet kifejező jeleneteihez érzett ellenállhatatlan vonalmat. Több kellett neki a külső jelen-ség megnyerő bájainál. A lélek magasabb világába vonzották őt legbensőbb hajlamai; a mit ő kere-sett emésztő hévvel és lankadatlan lelkesedéssel, az az ember lelki tényeinek ékesszóló kifejezése volt. Erre áhított; ezt szomjazta; e felé ra-gadta őt alkotási szenvedélye és nagyratörő am-biciója. És minthogy akkoriban Knaus volt a nagy hírű művész, kit Németország, mint a lelki tények hivatott és győzelmes tolmácsolóját di-csített, Munkácsy Mihály elment Düsseldorfba és tanítványává szegődött Knausnak, ki mellett akkoriban már Vauthier is kezdett feltűnni.

tassanak ki s ezek megtekintésére ez uton is meghívja a t. közönséget. A kiállítás tartama szombat és vasárnap, azaz május 5. d. ke és 6. d. ke.

— Tűzoltók figyelmébe. Tegnapi számunk-ban közöltük, hogy a torontáli tűzoltó szövetség e hó 6-án, Nagybecskerekben bemutatja az Eber-hardt féle tűzoltó anyag gyakorlati alkalmazását. Ezen anyag használhatóságáról Csöke m. taná-csos a következő jegyzőkönyvet vette fel:

Eberhardt Miksa mérnök személyesen mu-tatván be tűzoltó-anyagának alkalmazását, a következő kísérleteket tette:

1. Kőolajba áztatott ponyvadarabok meg-gyújtattak és a midőn élénk lánggal égtek, Eberhardt azokat előzőleg az anyagba mártott kezei között eloltotta; ezen kísérlet több ható-sági tisztviselő által is megejtetvén, konstataálták, hogy a lángok elfojtásánál hőséget nem éreztek.

2. Egy szalmával megtöltött zsák kőolajjal leöntetett és meggyújtatván, Eberhardt a lángo-kat egyszerű végigsimítás által kezeivel eloltotta; midőn azután a zsákot ismét meggyújtani meg-kísérelték, ez az Eberhardt féle anyaggal ázta-tott helyeken már nem gyult meg.

3. Egy 2 méter hosszú, 1 méter széles és 30 c/m. mély gödörbe szurok lett beöntve és erre azután néhány kanna kőolaj öntetett ki. Meggyújtatván, először a kőolaj égett, azután pe-dig a szurok fogott tüzet és mintegy 1 méter magas lángokba borult. Midőn a szurok már forró állapotba jutott és buborékokat vetett fel, Eberhardt mérnök egy vödört öntött rá tü-zoltó anyagból, mire a tűz azonnal és teljesen elaludt, sőt a szurok felülete rögtön és annyira lehült, hogy kézzel érinthető is volt, jöllehet egy másodperccel előbb még teljesen forrt. Ujáb-an öntetvén le kőolajjal és meggyújtatván, a kőolaj égett, a szurok pedig tüzet már nem fogott.

4. Egy rakás kőc, régi kötelek, ócska kendertömlők és forgács kőolajjal leöntetett és meggyújtatván, élénk lánggal égett; ezen tűz is Eberhardt által egy vödör anyaggal nyomban el lett fojtva.

5. 8—10 centiméter keresztmetszetű, száraz puhafa hasabok, 2^{1/2} méter hosszú, 1 méter szé-les és 2 méter magas máglyává összerakattak olyképen, hogy úgy alul, mint közében és fölül száraz szalma lett elhelyezve; az egész kőolaj-jal leöntetvén, meggyújtott. A lángok 5—6 méter magasságra lobbantak fel és oly hőséget terjesztettek, hogy a nézők kénytelenek voltak 10—12 méternyi távolságra visszahúzódní. Mi-dőn a fa már javában égett, Eberhardt egy kézi szivattyúhoz csatolt tömlővel mintegy 5 méter-nyire közel lépett a máglyához és előbb alul elszigetelvén a tüzet, azután felül néhány gyors mozdulattal oltotta el a lángokat, az egész oltás 7—8 másodperc alatt fejeztetvén be.

Az 5 ürmétert elfoglaló máglya eloltására 60 liter anyag szükségeltetett. Közvetlen a kísér-let befejezése után a megszenesedett fahasabok teljesen ki voltak hűlve és meztelen kézzel ki lettek huzva a rakásból.

Ezen visszamaradt fadarabok azután szal-mára helyeztetvén és kőolajjal leöntetvén, az egész meg lett gyújtva, de a tűz magától aludt el, mihelyt a szalma elégett.

Düsseldorfban Munkácsy hive lett azon festő technikának, mely a mély és meleg színek produkálásában keresi egyik fő feladatát és a mely e célra az aszfaltot használja a szokottnál nagyobb mértékben. Első nagy festménye, mely azonnal ráterelte tevékenységére a mű-kedvelő világ figyelmét, a híres Siralombház, ez iskola tanainak keretében volt koncipiálva. Erő-teljes kifejezés és tetszetős, mély színek jellem-zik e művét, melyet az 1870-iki Szalonban az egész más irányban haladó francia mesterek is szépnek és tökéletesnek nyilvánítottak és díjjal tüntettek ki.

Ekkor tette át Munkácsy műtermét Pá-risba. Nagyratörő lelke nem engedett neki nyu-galmat. Mindig magasabbra, tökéletességre vá-gyódott és törekedett; de e tökéletességet a Düsseldorfban eltanult kiviteli modor keretén belül kereste még mindig. Nem oly sikerrel azonban, mely lelkét kielégítette volna. Az Ejjeli csavargó és a Tépécsinálók, mint a ma-gyar népeletből vett jelenetek, és a Zalogház című francia genrekép meggyőzően tanuskodnak arról a lélekemésztő küzdelemről, melyet a művész évek hosszú során át saját, sőt legsajátabb modora ellen folytatott. Később maga is megvalotta, mennyire elégedetlen volt akkori műveivel és mi mélyen érezte kezein azon bilincseket, melyeket az eddigi tanulmány rakott rá.

Végigtekintett ekkor Munkácsy művészeti életén és fájdalommal tapasztalta, hogy művészi neveletéséből egy fődolog, mondhatnók, a fő-dolog hiányzott, a rajz-tanulmánya. Ezt fájlalta legjobban. E sorok írója előtt egy ízben egész őszinteséggel és valóban tulzott szerénységgel nyilvánította ki, mily kinokat, mily gyötrelme-

— A szerb-eleméri olvasókör. A belügyminiszter jóváhagyta a Szerb-eleméri olvasókör alapszabályait s ennek folytán a kör a napokban választotta meg tisztikarát. Elnök lett Tubics Velizár gk. plébános, alelnök Lang Mór kereskedő, titkár és pénztáros Heingl Károly segédjegyző, háznagy Kvatsák Nándor községi jegyző. A választmány a következő: Roosz János postamester, Jovánovits Teofil kereskedő, Erdélyán Dömötör iparos, Reiter Gyula kereskedő és Jovánovits Velimir magánzó.

— A Falb Rudolf nyara. A német leveli békának, Falb urnak rossz kedve van s keményen ráreccsent emberiségre abban a kalendáriumban, amelyet az esztendő további részére most kiadott. Iszonyatos időket jósol. Ne higgyünk a napnak, az enyhe tavaszi levegőnek, a fehér női ruháknak. Csak tessék elolvasni az alább citált rettenetességeket s kistül, hogy ez idén csak a naptárban lesz a nyár, a természetben nem s a nyaralókban fájni fognak és ázni, ami pedig nem volna jó, ha beteljesedne. Ez a kimerült nagy város hogyan pihenhetne akkor ki magát.

Ime itt a naptár, a hogy a Falb ur agyában viharzik:
Május 1—6 között helyenként eső, a hőmérsék jóval a rendszeren alul süllyed: 7—13 között a hőmérsék normális és száraz napos idő; 14—20 között a hőmérsék a rendszeren alul van; május 14 ke harmadrendű kritikus nap és körülbelül három nappal később sok eső lesz; 21—25 között nagyon hideg lesz, helyenkint sok eső lesz és a hegyekben rettenetes nagy hó; 26—31 között sok vihar lesz; 28 ikán napfogatokozással járó másodrendű kritikus nap.

Junius 1—5 között száraz időjárás, a hőmérsék a közepén alul; 6—13 között a csapadék növekedőben, nagy árvízveszedelem, sok vihar; 14—19 között folyton sok a csapadék és különösen nyugaton rendkívül szaporodik; 20—26 között jelentékeny és sok vihar, árvíz, a hőmérsék a közepén alul; 27—30 között a csapadék még több lesz, a hőmérséklet, lesüllyed.

Julius 1—15 között folytonosan változik az időjárás. A hónap második felében sok vihar, nagy esőzés, amely mindenfelé megdagasztja a folyamok vizét.

Augusztusban az egész hónapban állandóan alacsony a hőmérsék; e hónap első felében sok a vihar; a második felében akkora hó, hogy a turisták jól teszik, ha ebben az időben nem mennek a hegyek közé.

Szeptemberben sok eső lesz és csak elvétve akad egy-két szép nap.

Mivelhogy nekünk ez a legkényelmesebb, mondjuk ki, hogy Falb urnak nem hiszünk.

— Párisi utazók figyelmébe. Mindazok, kik ezen évben Páriszt meglátogatják, bizonyára örömmel fogják fogadni és kitűnően fogják használni a Stampfel féle pozsonyi könyvkiadóhivatal által kiadott „Párisi kalauz.” Ez csinos tiszta kivitelben a kiállítás tervrajzát, a város térképét, Páris környékét és azonkívül pedig megbízható utmutatót tartalmaz, melynek segítségével könnyen eligazodhatni; és úgy a város valamint a kiállítás is tervszerűen megtekinthető. — A „Párisi kalauz” ára 1 kor. 20 fillér és minden könyvkereskedésben kapható.

— Óriási jégvihar. Számos község határában Számos és Dobricza között május hó 1-én délután 2 órától 3-ig óriási jégvihar dühöngött, mindentűtt óriási károkat okozott. A vetések teljesen tönkre mentek, a földekről összegyűlt víz a vasuti töltésen átcsapott és 200 méter hosszban nemcsak a kavicságyat, hanem a vasuti töltést is teljesen elvitte. A 109. sz. pályáörnek köszönhető, hogy az Alibunárról délután 4 óra 19 perckor induló 311. sz. vonattal szerencsétlenség nem történt. Ugyanis a vihar elcsendesedése után, a vonat előtt a pályán bejárván felfedezte a veszélyt, a melyről Dobricza állomásnál azonnal jelentést tett. Valkó Viktor osztálymérnök a színhelyen megjelenve, óriási erőfeszítéssel munkálkodott az ár által okozott akadály elhárításán, a mi 48 órai szakadatlan munka után sikerült is úgy, hogy 2 án a vonat már rendezes közlekedhetett. Addig a forgalom csak átszállással volt fenntartható. A vihar oly erővel dühöngött, a milyenre még a legöregebb emberek nem emlékeznek; a vasut mellett fekvő szántóföldekről a víz a jeget összehordta úgy, hogy ott a töltés oldalán másfél méter magas jégtorlaszok képződtek és még két nappal a vihar után is galambtojás nagyságu jégdarabok voltak találhatóak. A viharok emberáldozata is van, a mennyiben az aláhulló jégdarabok Frenki Lyubica dobricai 19 éves hajadont, ki a szántóföldeken volt, agyonütötték.

— Elveszett. A r. k. plébánia templom és Hunyady utca között tegnap este elveszett egy vörös török selyemkendő. A becsületes megtaláló kéri, hogy a kendőt a rendőrségnél adja át.

— Talált tárgyak. A nagybecskereki rendőrség több talált tárgyat őriz, melyekért még mindig nem jelentkezett senki. Van ott vadászpuska, karperec, sétatálcá, színházi látszó, fülbevaló, bőr pénztárca. Amennyiben f. hó 13 áig senki sem jelentkezik értük, úgy ugyanaznap d. e. 10 órakor a kapitányság 2. sz. szobájában nyilvános árverésen elárverezik a tárgyakat. Hasonlóképpen a rendőrségen maradt a jelzett napig 79 korona 26 fillér talált pénz is, de ha a fent jelzett időig nem jelentkezik jogos tulajdonosa, ez az összeg az árverésen befolyt összeggel együttesen fog kezeltetni.

Irodalom.

* Magyar anekdotakincs. Ennek az érdekes és kiváló munkának immár a 15—20. füzetét kaptuk, a melyek tartalomra nézve semmivel sem állnak mögötte az előbbieknél. Sőt ezuttal azt tapasztaljuk, hogy írójá, Tóth Béla, egyre becsesebb anyaggal gazdagítja gyűjteményét, a melyről bátran elmondhatjuk, hogy a legtekélyesebb a maga nemében s valóságos kincses bányája a magyar nemzeti humornak. Es hozzá még Tóth Béla, legnagyobb nyelvészünk, a vele született lelki ismeretességgel ragyogó, művészi köntösbe öltöztette az összegyűjtött adomákat s így annál élvezhetőbbé tette őket. Ez a munka minden ízében magyar. Benne van a magyar nemzet lelke, még pedig olyan, a milyen a honalapítástól fogva a mai napig volt. A királytól egész az utolsó földmivésig, mindenki mond valami bölcses, elméset, jóízűt, humorosat benne. Azért melegen ajánljuk ezt a munkát mindazoknak, akik ebben az amugy is sötét világban, a derültet, a jókedvűt szeretik. A magyar anekdotakincsből eddig már husz füzet jelent meg. Megrendelhető Singer és Wolfner könyvkiadóhivatalában, Budapest Andrassy-ut 10. sz. — Egy egy füzet ára 50 fillér.

* Erős szüzek. Frida. Iria Marcel Prévost. Fordította Gábor Ignác. Marcel Prévost, a franciaíró e dedelgetett és gyorsan világhírtűvé vált írójá, meggyőző tanubizonyosságát adta es új, nagyszabású regényével, hogy hírt, kedveltségét nem csak témái szenzációs voltának köszönheti, hanem igazi, nagy írói kvalitásoknak. A század vége egyik legfontosabb mozgalmanak, a feministikus törekvések problémáját tárgyalja benne az igazi regényíró módjára, ki ügyel arra, hogy alakjai ne váljanak absztrakt eszmék tetlen hordozóivá. Frida és Lea, a két nővér, kik egészen egygyéforrtak a szeretetben, kik életüket az eszmének, a nő teljes felszabadításának szánták, a legnagyobb leigázónak, a szerlemnek lesznek rabjaivá. Egy férfit szeretnek, Frida titokban, némán, Lea boldogan megértve. De e boldogság röpke és muló, a hogy Lea megérzi, hogy érzelmeit érzéki láng hevítű át, megborad és menekül, hogy csakis hivatásának éljen. A munka láza emészti, sorvasztja, de igazi boldogságot nem nyújt neki, és mikor az ifju, ki elől menekült, újra szemben áll vele és beszél neki az igaz, egészséges szerelemlől, már-már megtanorodik. Mikor megtudja, hogy e férfi is csak férfi, olyan, mint sok más, mert csak szívet őrizte meg számára és, hogy a gyönyört, melyet neki ígér, ő maga már élvezte, egyszerre újra felébred benne az apostol és örökre elutasítja magától az imádatot. Örökre, mert ő is egyoldaluan fogja fel a házastársak szabadságát, mert nem ismeri el és nem fogja fel a nő és férfi teljes egyenlőségét. Es marad az, a mi a nővére és környezete: erős szüz, ki küzd magáért és ezernyi nővéreért. Az intézetnek szenteli magát, melyet kiváló feminista hölgyek alapítottak, hogy igazi független, szabad nőket neveljenek benne. Ez alapítók és vezetők, élükön, a nagytudású és ugyszolván csak az eszmében élő Pirnitzel, magányi remekei a jellemző tehetségnek. A magában is érdekesítő főcselekményt érdekesebbnél érdekesebb epizódok tarkítják, melyek világot vetnek London életére, az angol nevelési mozgalmakra is a mellett olyan tiszta, világs képét nyújtják az egész feminista mozgalom keletkezésének mai állásának, elterjedtségének és pszichológiájának, mint a milyent semminemű tudományos könyv. Prévost brillians stílusának szépségeit Gábor Ignác nagy bravurral tükrözötti vissza, a képes borítékú 3 kötetes regény árát pedig mindössze 3 koronára szabta meg az Athenaeum.

ket érez e hiányossága folytán. Műtermének egyik szögletében ülő feleségét ábrázolta az a kép, a mely előtt Munkácsy fáradtan és lehagoltan ereszté le ecsettartó kezét és felelte a hallott hízeglő bókokra e megdöbbenő szavakat: „Ne beszéljen! Hisz ön jól tudja, hogy én nem tudok rajzolni.” A művésznek nem volt igaza. Tudott ő rajzolni. Csak nem tudott úgy és annyira, mint kívánta volna és szükségét érzé.

A másik határolytságot a színben érezte. Körötte virított a tiszta és világos színek dogmáját követő nagy francia művészet, melynek remekeitől az ő művei annyira elütöttek. Ez is fájdalommal töltötte el szívét. A mesterek, kik hozzá látogatába jártak, tisztelték, becsülték és dicsérték nagy képességeit. De idegennek tartották maguktól és a szín dolgában nemcsak, hogy nem engedtek neki, de még vitába sem bocsátkoztak vele. A mit Munkácsy csinált, az nagy és szép volt, de más volt, mint az, a mit ők tartottak minden tekintetben megfelelőnek. És mikor a koráb elhunyt zseniális Fortuny halála után e művésznek festői hagyatékát a Hôtel des Ventes-ban közszemlére kiállították, Munkácsy két teljes napig, reggeltől estig, ki nem mozdult a kiállító termekből és szótlanul, fejcsóválva nézte a vegyítetlen szín ragyogó diszeiben pompázó apró festményeket, melyekkel Fortuny rövid öt évi működése alatt a világ véleményét elhódította.

E szemlélődés mérték- és irányadóvá vált Munkácsy további pályájára. A művész e nap tol fogva csökkentette az aszfaltot szintábláján és helyébe rakta a tisztább színeket.

A nagy válság, melyen ezekben keresztül ment, még egy igen fontos más következtetést is

vont maga után és ez a festendő tárgyra vonatkozott.

Munkácsy már nagyhírű és nagy elismerésben részesült Milton-jával ki kívánt emelkedni a tiszta genreből, utját a történeti tárgy felé vevén. De ezuttal nem emelkedett magasabbra a történeti adománál. Azonban ez nem elégitette ki teljesen. Rajzát tökéletesítve, színteknikáját megváltoztatva, egészen áttért a történeti tárgyak festésére. Es így alkotta meg hosszú három évi tanulmányozás és ernyedetlen munkálkodás után azt a művet, mely nevének hírt a tetőpontra emelte, az egész művelt világ által csodált és remeknek elismert Krisztus Pilátus előtt című nagyszabású festményét.

Nem lehet föladatunk e percben, hogy e művét részletesen jellemezzük. Főlösképpen is volna. Nincs műismerő ember, a ki e híres festményt nem látta és csodálta volna. Nincs műbíró, ki róla véleményét a legtölgöngösebb dicséret kifejezéseiben meg nem mondta volna. A hirtelen műszeretetre lobbant Amerika sietett az ujjab kor eme csodált remekét a régi Európától elragadni és azóta féltékenyen őrizi a kincset, mely máris gazdag gyűjteményeinek egyik legnemesebb gyöngye.

Két két évi időközben követték a nagy művet a Krisztus életének kiválóbb jeleneteit tárgyaló többi festmények: a Consummatum est, az Ecce homo, valamint a bécsi műtörténelmi muzeum mennyezeti képe, a Renaissance apotheozisa és a Honfoglalás, melyekkel a művész a tökéletességnek egyszer elért magas színvonalán igyekezett maradni. A kik e kiváló alkotásokat gyönyörrel szemlélték, nem tudják, nem sejtik, mily nagy erőfeszítésbe került elkészíté-

sük a művésznek. Képességének fent jelzett hiányai, a melyeket a szemlélő a kész művekben alig vett észre, de melyeket ő munka közben annál nyomasztóbban érzett, elviselhetetlen súlyként nehezédtek lelkére. Végteletlen munkájába került a művésznek az a tökéletesség, melylyel művei a szemlélőt elragadták. A lelkiismeretes előkészítő tanulmányok, melyekről nagyszámu vázlatai tanuskodnak és a kivitel eszerszeri részletei éjjel-nappal foglalkoztatták lelkét, betöltötték minden idejét és végül felemésztették testi és lelki erejét. Az ősmese alvilágában bűnhődő alakok végnélküli gyötrelmes munkája alig hasonlítható a kimerítő tevékenységhez, melyben Munkácsy ezen képek előtt életét tölté. Végül elillankadt; testi ereje véget ért; szelleme elborult, tehetetlenné vált. A tehetség, melylyel az ég megáldotta, fölemésztette, porrá őrölte, megsemmisítette az anyagi hüvelyt, mely az irigyelt égi adománynak viselője volt. Éveken át aggodalommal lestük a híreket, melyek a beteg művész ágyától világgá mentek. Napról-napra bizonyosabb lett előttünk, hogy Magyarország nagy fia menthetetlen áldozata a nagy törekvésnek, életét betölté. Nem a mai nap a vesztesség napja; a vesztesség régen ért bennünket: a mai nap csak a gyászöltésnek napja.

Lesújtva látjuk ravatalát emelkedni; sajgó szívvel gyászoljuk Munkácsy Mihályban Magyarország legfényesebb nevű művészt, egyik legjobb fiát, ki fölemelkedett a hírnév azon magaslatára, a hol a halhatatlanok honolnak és ki becsületet szerzett hazájának itt lenni, hol a halandók csodálják nemük azon választottjait, kikben az Isten képe, melyre teremtvék, legigazabban valósul meg.

Keszler József.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.
Érvényes 1900. május hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya-udvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsovára: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: este 8 óra 34 p.
éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p. este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon.)
Csősztelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken.)

b) a nagybecskereki (nkubvt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:
Zombolyára: délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délután 5 órakor.
Csősztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon.)

b) a nagybecskereki (nkubvt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 3 án.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. táv.) A képviselőház mai ülésének elején Széll Kálmán beterjeszti a Romániával való határrendezésről szóló törvényjavaslatot. Utána

Neményi Ambrus, e. ö. adó, a pénzügyi bizottság jelentését terjesztette elő a beruházási kölcsönről.

Hock János indítványára, Széll Kálmán miniszterelnök hozzászólása után a Ház Munkácsy emléket jegyzőkönyvileg megörökíti. Erre nézve holnap határoz a Ház.

Kisebb jelentések elintézése után a Ház a szerzői jogvédelem tárgyában Németországgal kötendő szerződést tárgyalja.

Neumann Armin előadó beszéde után Polónyi Géza ellenzi a javaslat elfogadását, minthogy Magyarország önállósága nincs benne kitéve. Szóla hosszasan érvel a javaslat ellen, mire

Plósz Sándor igazságügyminiszter veszi védelmébe a javaslatot a Ház helyeslése közben.

Tűz a klinikán.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tauffer professzor klinikájának tetőzete ma délelőtt leégett. Bal eset nem fordult elő.

A szőregyi vasuti kocsi fosztogatója.

Szeged, (Telefon-tudósítás.) Veszedelmes vasuti tolvajt csipett el a szőregyi csendőrség Hegyközi András személyében, aki éveken keresztül fosztogatta a vasuti állomáson az átfutó árakat anélkül, hogy nyomára tudtak volna jönni. Hegyközi a legutóbbi időkig postakocsi volt Szőregben, amíg el nem csapták s így jól ismerte a helyzetet, tudta, hogy hol lehet könnyű szerrel zsákmányhoz jutni az ólomzár letörése által. Április 30-án éjjel nagyszabású tette határozta el magát. Valahonnan megtudta, hogy az állomáson tekintélyes mennyiségű tojás szállítmány megy keresztül s ezt akarta megdézsmálni. Már hozzá is látott a zár feltöréséhez, mikor figyelmessé téve a zajra, hirtelen elébe toppant a vasuti őr. A tolvaj menekülni akart, de az őr birokra kelt vele és azon iparkodott, hogy ártalmatlanná tegye. Hegyközi azonban felhasználva egy kedvező pillanatot, kisklott az őr kezei közül és átvette magát a kerítésen. Amde

a dulakodás helyén ott maradt a kalapja és a zsákja, amelyet a várandó zsákmány reményében hozott magával. Az őr azonnal jelentést tett a csendőrségen, mire Krausz őrmester rögtön hozzáfogott a nyomozáshoz s nemsokára le is tartóztatta Hegyközi Andrást. A rögtön megtartott házmotózás alkalmával mindennemű apró holmikon kívül nagy mennyiségű gabonás zsákra akadtak, a melyek jó részt a báró Gerliczy-féle uradalom tulajdona. És így fölmerül a gyanu, hogy Hegyközi András már régóta folytatja a tolvaj-mesterséget s a zsákok is abból az időből maradtak nála, mikor néhány év előtt waggonszámra lopták a buzát a szőregyi állomásról. A betörő tagadja tettet, de azért nem tud felvilágosítást adni róla, hogy honnan szerezte a zsákokat, hogy maradt a kalapja az állomáson s mikor szakadt el a kabátja. Érdekes, hogy Hegyközi nyugdíjat élvez a katonaságtól s csak a napokban nyújtotta be az üzletvezetőséghez kérvényét újbóli alkalmaztatása iránt. A szőregiek pedig csak most kezdik megérteni, hogy egy postakocsi miképpen volt képes hat év alatt két hold földet, meg egy cserepes házat szerezni? A csendőrség folytatja a nyomozást az iránt, hogy nincsenek-e Hegyközinek társai a rendszeres rablásban?

Idegenbe ment meghalni.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata) Bécsből jelentik, hogy Modern Sándor budapesti fiatal ember, egyik nagy bécsi cég prokuristája, legrött az ötödik emeletről s szörnyet halt. Tettének oka volt, hogy szülői ellenezték házasságát.

A transzváli háború.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. táv.) Bloemfontainból jelentik, hogy az összes bur lovakat elkobozzák, ami sokkal hatásosabb a fegyverek elkobzásánál.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. táv.) Londonból sürgönyzik, hogy az angolok elfogták Steyn egy levelét, melyet Botha bur vezérhez intézett. E szerint Kronstadt védelmére kevés a katonaság.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti táv.) A bur kommandók fosztogatásaikkal feszültté tették a viszonyt Oranje és Transzvál között.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Tabanchu-ból sürgönyzik: Dickson visszavonulásakor az ellenség lövöldözte utóvédét.

Hamilton visszavonult Tabanchu-tól kemény ellenállás után.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. táv.) Londonból jelentik, hogy egy angol ujságíró meginterwiewolta a svéd királyt a most folyó háborúról, aki az angolok pártjára nyilatkozott.

Határidő-üzel.

Budapest, május 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Ugy a kínálat, mint a kereslet kielégítő. Árak változatlanok. Eladatott 5000 mm. nagybecskereki buza 7.55 - 7.87 1/2, 3600 mm. tiszavidéki 7.46 - 7.85 k. áron. Ezenkívül 13.000 mm. buza, 1000 mm. rozs és 1000 mm. kukorica. Kötöttett:

Buza májusra	7.94 - 7.95
„ októberre	8.10 - 8.11
Rozs őszre	7.07 - 7.08
Zab májusra	5.36 - 5.37
„ októberre	5.69 - 5.70
Tengeri májusra	5.76 - 5.77

VASUT-ÜGY.

54664/900. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a f. évben, vagyis 1900. évi december hó 31 ig szükséges 3600 drb utánzott özbőr, vagy ennek megfelelő 1200 drb valódi özbőr szükségletnek szállítást biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlati minta, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, Andrásy ut 73. szám. II. em. 43. ajtószám) kaphatók.

A szabályszerű kiállított, ivenként egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi május hó 8 déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda küldendőek és a boríték ezen külcimmel látandó el:

„Ajánlat 54564/900. számhoz.”

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségű minták is.

Banatpénz gyanánt az ajánlt özbőrök értékének 5% legkésőbb folyó évi május hó 7. déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és nem részletes módok betartása mellett állítanak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1900. április havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Torontálvármegye Török-Becsei járás főszolgabírája.

3740. szám I. 1900.

422-3.1

Pályázati hirdetés.

Melencze községben üresedésben levő irnoki állásra, melylyel évi 840 korona, továbbá a községi állatorvosi állásra, melylyel évi 800 korona fizetés kapcsolatos, pályázat hirdetetik.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy szabályszerűen okmányolt folyamodványukat folyó évi május hó 20 áig alulírott főszolgabíróhoz beadják.

T.-Becsen, 1900. évi április hó 21-én.

Loviezer,
főszolgabíró.

726. kig. szám. 1900.

420-3.2

Hirdetés.

Torontál-Erzsébetlak község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község határában gyakorolható vadászati jog a képviselőtestületnek 21/kgy. 1900. sz. határozata értelmében az 1900. évi július hó 1. napjától számított 6 (hat) évi időtartamra a folyó évi május hó 14-én d. e. 9 órakor a község tanácsstermében megtartandó nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Kikiáltási ár 400 korona. Részletes árverési feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Torontál-Erzsébetlak, 1900. évi április hó 30-án.

Pártay Zoltán,
jegyző.

Nagy István,
bíró.

Hirdetés.

A torontáli helyi érdekű vasutak alkalmazottai valamint az osztrák-magyar I. általános tisztviselői egylete takarékos és előleg társulatának tagjai fogyasztási szövetkezete f. é. április hó 29-én megtartott rendkívüli közgyűlése a szövetkezet felszámolását kimondotta.

Felhívtnak a szövetkezet összes hitelvezetői, hogy követeléseiket felszámoló bizottságnál jelen hirdetés harmad-szori közzétételétől számított hat hónapon belül annál is inkább érvényesíteni illetőleg bejelenteni el ne mulasszák, mert később beérkező bejelentések figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Nagybecskerek, 1900. április hó 30-án.

416-3.2

Az igazgatóság.